

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)
ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tat-3 ta' April, 2014
Citazzjoni Numru. 226/2013

A B mart C B

minnu legalment separata

vs

C B

Il-Qorti:

Rat ir-rikors gurantat ippresentat mill-attrici, li *in forza* tieghu, wara li ppremettiet :

1. Illi l-esponenta u l-intimat C B kienu kkontrattaw iz-zwieg bejniethom nhar is-sittax (16) ta' Dicembru tas-sena elfejn u sitta (2006) (Dok. A);
2. Illi l-intimat decieda wara z-zwieg li jeskludi ghal kollox u bl-aktar mod assolut u determinat li jkollhom ulied minn dan iz-zwieg;
3. Illi l-kunsens tal-partijiet jew min minnhom kien jinsab ivvizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tal-hajja mizzewga ai termini tal-artikolu 19

- (1) (d) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta;
4. Illi l-kunsens tal-partijiet jew min minnhom kien ivvizzjat fis-sens li nkiseb bl-eskluzjoni posittiva ta l-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga ai termini tal-artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta;
 5. Illi ghalhekk iz-zwieg bejn il-partijiet ghandu jigi meqjus bhala null u bla effett fil-ligi;
 6. Illi l-esponenta tiddikjara li l-fatti hawn fuq esposti u debitament enumerati taf bihom personalment;

Talbet li l-konvenut jghid ghalix din il-Qorti m'ghandhiex ghar-ragunijiet premessi :

- (1) Tiddeciedi u tiddikjara li z-zwieg kontrattat bejn il-kontendenti nhar is-sittax (16) ta' Dicembru tas-sena elfejn u sitta (2006) huwa null u bla effett ghal finijiet u effetti kollha tal-ligi u dana ai termini tal-artikoli 19 (1) (d) u/jew (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta u
- (2) Tordna konsegwentement li tigi registrata l-annotazzjoni relattiva u opportuna fl-Att taz-Zwieg tal-kontendenti hawn anness u markat Dok A;

Bl-ispejjez kontra l-intimat minn issa ngunt ghas-subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici;

Rat illi l-konvenut, notifikat ma pprezentax ir-risposta tieghu u ghalhekk huwa kontumaci f'din il-kawza ;

Semghet lix-xhieda li tressqu;

Rat id-dokumenti li gew esebiti, il-provi prodotti u l-atti ta' dan il-procediment ;

Rat illi l-kawza thalliet ghas-sentenza ghallum ;

Ikkunsidrat :

Illi l-qorti ghandha quddiemha talba sabiex iz-zwieg bejn il-partijiet datat is-16 ta' Dicembru 2006¹ jigi dikjarat null u bla effett fil-ligi *ai termini* tal-Artikoli 19(1)(d) u 19(1)(f) tal-Att Dwar iz-Zwieg.

Illi l-intimat, minkejja li gie debitament notifikat, ma prezenta ebda risposta guramentata u ghalhekk huwa kontumaci.

Il-verzjoni tal-attrici

L-attrici tibda billi tghid li l-partijiet kellhom gherusija ta' zmien sentejn fejn kien deher li ma kellhom ebda problemi partikolari. Issemmi wkoll li qabel iz-zwieg kienu intimi flimkien izda dak iz-zmien peress li l-partijiet ma riedux tfal, kienu juzaw kontraccettivi biex l-attrici ma tinqabadx tqila. Wara z-zwieg, l-inkwiet ta' bejniethom kien relatat mat-tfal u cioe' mal-fatt li l-attrici riedet it-tfal filwaqt li l-intimat baqa' jirrifjuta ghaliex hass li kienu komdi kif kienu. L-attrici baqghet sakemm minn wara dahar ir-ragel taghha, waqqfet il-kontraccettivi u harget tqila bit-tarbija taghhom li twieldet fit-12 ta' Jannar 2008. Wara t-twelid tat-tarbija, r-relazzjoni taghhom baqghet sejra ghall-aghaz tant li hekk kif it-tarbija kienet ser taghlaq sena, l-partijiet kienu diga' qed jitmellmu fuq separazzjoni. Taghlaq l-affidavit taghha billi tghid li l-intimat hadha bi kbira hafna li kienet harget tqila u li tali tqala kienet il-bidu tat-tmiem tar-relazzjoni taghhom.

Il-Mertu tal-Kaz odjern

¹ Ara c-certifikat taz-zwieg esebit a fol 3 tal-process

Il-qorti tirrileva li l-unika prova li giet imressqa f'dawn il-proceduri kienet l-affidavit tal-attrici stess. L-intimat huwa kontumaci pero' jibqa' l-fatt ukoll li l-attrici ma ghamlet ebda tentattiv sabiex tressaq lill-istess intimat in subizzjoni, kif wara kollox kellha kull dritt li taghmel.

F'dan l-istadju l-qorti ser tghaddi sabiex tiddiskuti l-istess xieha tal-attrici abbazi tal-artikoli li fuqhom qeghda tibbaza l-kawza taghha l-istess attrici.

Illi dwar l-Artikolu 19(1)(d) u cioe' illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha kif ukoll minhabba anomalija psikologika serja li taghmel il-partijiet inkapaci milli jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali tal-hajja mizzewga, il-qorti taghmel referenza ghall-kawza fl-ismijiet **Atkins Charles Vs Atkins Matilde**² fejn inghatat spjegazzjoni dettaljata ta' xi jfisser dan l-Artikolu u xi jrid jigi pruvat quddiem din l-Onorabbli Qorti sabiex it-talba attrici tigi akkolta. Fi kliem l-istess Onorabbli Qorti:

“Il-kuncett tad-discretio judicii ma jirrikjediex maturita` shiha u perfetta fuq dak kollu li jirrikjedi z-zwieg, izda konoxxenza shiha ta' dak kollu li jkunu deklin ghalih il-partijiet u cjoe` ghall-obbligi u d-drittijiet konjugali kemm fil-prezent kif ukoll fil-futur. Inoltre l-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' affettiva u cjoe` dak kollu li ghandu x'jaqsam ma' l-emozzjonijiet u s-sentimenti taghhom fil-konfront ta' xulxin. Jekk xi wahda minn dawn l-elementi hija b'xi mod nieqsa, allura hemm difett tad-diskrezzjoni tal-gudizzju kif rikjest mill-ligi...Il-partijiet irid ikollhom dik il-maturita' li taghmilhom kapaci jirriflettu fuq l-obbligi, id-dmirijiet u r-responsabbiltajiet li ggib maghha il-hajja mizzewga u jkunu ghalhekk kapaci jerfghu u jwettqu l-istess matul il-hajja matrimonjali taghhom”.

Illi ssir referenza wkoll ghall-kawza fl-ismijiet **Borg Cachia Melanie Vs**

² Deciza nhar it-2 ta' Ottubru 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili

Borg Joseph³ “Il-persuna li tat il-kunsens trid tkun qed issofri minn immaturita' affettiva jew semplici njanza. B'dan l-artikolu, il-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' mmaturita' fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku, izda dan in-nuqqas tad-discretio judicii huwa kuncett guridiku ntrinsikament marbut mal-kapacita' ta' parti jew ohra fiz-zwieg li taghti kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg...Il-gurisprudenza nostrana ssegwi din l-interpretazzjoni - ghalhekk id-difett irid ikun wiehed serju fil-fakolta' kritiko-estimativa tal-parti, difett li wiehed jevalwa u jifhem u jassumi dawk li huma d-drittijiet u dmirijiet essenzjali taz-zwieg, jew li jevalwa u jifhem x'inhum z-zwieg u l-hajja mizzewga”.

In vista tal-gurisprudenza citata aktar 'il fuq u in vista ta' cirkustanzi li wasslu ghal dan iz-zwieg, il-qorti tirrileva li l-attrici ma taghti ebda hjiel dwar il-maturita' o meno tal-partijiet. Ma taghti ebda hjiel u ebda prova li l-partijiet izzewgu u taw il-kunsens taghhom minghajr verament fehmu dak li kienu qed jaghmlu. Pjuttost, qabzet minn zmien l-gherusija ghal wara z-zwieg b'dan li ma tat ebda enfasi jew deskrezzjoni ta' dak iz-zmien propizju tal-kunsens.

Illi dwar l-Arikolu 19(1)(f) u cioe' illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb b'eskluzjoni pozittiva ta' wiehed mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, il-qorti taghmel referenza ghall-kawza fl-ismijiet **Atkins Charles Vs Atkins Matilde⁴** fejn gie ritenut li **“rigward x'inhuma l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, dawn huma dawk l-elementi li dejjem gew ritenuti bhala l-obbligazzjonijiet tal-hajja mizzewga u cjoe` dik ta' unjoni permanenti, esklussiva u irrevokabbli, diretta ghal komunjoni ta' hajja u l-prokreazzjoni u t-trobbija ta' l-ulied. Tant illi ghalhekk jekk xi wahda mill-partijiet ma jkollhiex il-kapacita' kollha biex tassumi dawn id-dmirijiet, iz-zwieg li jigi hekk kreat ma jistax ikun wiehed validu”.**

³ Deciza nhar id-29 ta' Mejju 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili

⁴ Deciza nhar it-2 ta' Ottubru 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili

Illi l-qorti tirrileva li sabiex tigi milqugha talba ghal dikjarazzjoni ta' nullita' taz-zwieg f'dan il-kuntest, irid jigi necessarjament ippruvat illi xi wiehed mill-partijiet ghamel simulazzjoni totali jew parzjali tal-kunsens tieghu jew taghha. Mix-xiehda tal-attrici m'hemm ebda prova konkreta dwar xi forma ta' simulazzjoni li abbazi taghha din il-qorti tista' tkun inklinata li tilqa' din it-talba abbazi ta' dan l-artikolu. Huwa minnu li l-attrici taghmel enfasi kbir fuq il-fatt li l-intimat ma riedx tfal u li ried jeskludi l-prolazzjoni tal-ulied, pero' l-fatt l-istess partijiet kellhom tarbija juri li tali esklużjoni totali zgur li ma kienitx tezisti. L-attrici tghid li l-inkwiet wara z-zwieg beda meta riedet li jkollhom it-tfal izda l-intimat irrifjuta, izda ma tghid xejn dwar il-mument tal-kunsens. Ma ssemmi xejn dwar jekk kienitx taf li l-intimat ma riedx li jkun hemm l-ulied jew jekk biddilx fehmtu wara. Dan qiegħed jingħad anke in vista tal-kawza fl-ismijiet **MM vs JM** deciza nhar id-9 ta' Marzu 1994⁵ fejn gie dikjarat li huwa l-mument tal-kunsens li jiddetermina jekk iz-zwieg bejn il-partijiet huwiex legalment null u bla effett jew le. Mix-xiehda tal-attrici jidher li m'hemmx provi bizzzejjed biex jingħad li kien hemm xi simulazzjoni da parti ta' xi wahda jew wiehed mill-partijiet. Fin-nuqqas ta' tali prova, allura din il-qorti ma tista' tagħmel xejn aktar hlief li tichad l-applikabbilita' ta' dan l-Artikolu.

Għal dawn ir-ragunijiet, il-qorti qegħda taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talbiet attrici bl-ispejjez kontra taghha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁵ Deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell